Grande vil at flere gjør som Mia

Jobb, utdanning, idrett og kultur er hverdagen vår. Men mange står fortsatt utenfor alt dette.

Sangstemmen til Mia Larsen Sveberg rørte publikum. Hun er lam i det ene beinet og avhengig av rullestol. Hun har i tillegg dårligere hørsel.

Regjeringen håper at flere får gjøre som henne. At de blir med på alt det samfunnet byr på, som kultur, idrett og arbeidsliv. Selv om de har en kropp som ikke fungerer helt som den skal.

Åtte departementer har laget en ny, politisk plan sammen. Norge er fortsatt ikke helt likestilt. Folk med nedsatt funksjonsevne møter motstand i samfunnet.

Her kan du lese planen på regjeringens nettside.

Mange av disse personene har ingen jobb. De er sjeldnere med på aktiviteter på fritiden. Noen blir hetset av andre fordi de er annerledes. Dette vil regjeringen ha slutt på.

– Vi har fortsatt jobb igjen å gjøre, sa Trine Skei Grande tirsdag. Hun er kultur- og likestillingsminister. Hun fortalte om planen «Et samfunn for alle».

Det skjedde på FNs dag for personer med funksjonsnedsettelser. Den ville myndighetene og direktoratet Bufdir markere.

(En) idrett – sport

Å røre – wzruszać, dotykać (å røre – rørte – har rørt)

Lam – sparaliżowany

Avhengig av – zależny od, uzależniony od

(En) rullestol – wózek inwalidzki

(En) hørsel – słuch

Å by på – oferować (å by – bydde – har bydd)

Likestilt – równouprawniony

Nedsatt funksjonsevne – niepełnosprawność

(En) motstand – opór, sprzeciw

Å hetse – szykanować (å hetse – hetset – har hetset)

(En) likestilling – równouprawnienie

(En) funksjonsnedsettelse – niepełnosprawność

Regjeringen satser spesielt på utdanning, arbeid, helse og kultur. Staten skal for eksempel gi jobb til flere med utfordringer. De lover å satse på jobber for utviklingshemmede og andre med behov. De skal jobbe mot ensomhet og få flere med i kulturlivet og idrett. Folk i kommunene skal lære seg mer om rettigheter.

Verdens-organisasjonen FN har tidligere kritisert Norge.

Regjeringen vil blant annet bruke 24,5 millioner kroner. Det er for å få flere med på kultur. En fritid med mening er bra for læring og helse, sier de.

Sangeren Mia Larsen Sveberg har spilt piano siden hun var sju år gammel. Nå studerer hun i Trøndelag.

– Det er utfordrende å synge på grunn av hørselen. Jeg måtte bruke litt tid på å lære meg det, sier hun til Klar Tale i en pause.

Sebastian Tjørstad vokste opp med kultur. Foreldrene hans tok ham med på teater og mye forskjellig. Moren bar ham rundt, fortalte han på scenen. Han mangler armer og bein.

– Jeg hadde tenkt å bli stjerne i basketball. Det skjedde ikke, sa han og lo. Men han driver både med skuespill, show og dans.

Regjeringen gjør for lite, mener kritikere. Flere organisasjoner jobber for funksjonshemmedes rettigheter. De mener den nye planen er fylt med gammelt nytt. Den mangler også penger, sier de. Det skriver nyhetsbyrået NTB.

Å satse på noe – stawiać na coś (å satse – satset – har satset)

(En) utfordring – wyzwanie, trudność

Å love – obiecywać (å love – lovet – har lovet)

Utviklingshemmet – opóźniony w rozwoju

(Et) behov – potrzeba

(En) ensomhet – samotność

(En) rettighet – prawo (które komuś przysługuje)

FN (Forente nasjoner) – ONZ

Utfordrende – trudny, wymagający

Å vokse opp – dorastać (å vokse – vokste – har vokst)

Å bære – nosić, nieść (å bære – bar – har båret)

Å mangle – tutaj: nie posiadać, nie mieć (å mangle – manglet – har manglet)

(En) stjerne – gwiazda

Å le – śmiać się (å le – lo – har ledd)

Å drive med noe – zajmować się czymś (å drive – drev – har drevet)

(Et) skuespill – aktorstwo

Aurora Kobernus og Amir Hashani var til stede da Grande fortalte om planen i Oslo. De hadde tatt med seg en banner med protest.

– Regjeringen bruker for lite penger på folk med funksjons-nedsettelser, sier de til Klar Tale. Regjeringen satte av 7 millioner kroner til planen i statsbudsjettet for neste år. Det kaller de et «hån».

Grande fikk med seg protesten.

– Mange departementer er med på planen. De 7 millionene er bare en del av arbeidet, sier hun til Klar Tale. Kommunene skal lære mer om funksjonshemmedes rettigheter. Pengene skal brukes på dette.

Planen kan også bli endret underveis, sier hun. Den varer fra 2020 til 2025.

Både Aurora Kobernus og Amir Hashani sier de har opplevd hets på grunn av funksjonsnedsettelse. Hashani har blant annet fortalt om det han opplevde til kanalen NRK.

– Jeg ble veldig redd. En mann ropte at jeg måtte dø. Nå har jeg voldsalarm, sier han. Hashani er nestleder i Norges Handikapforbund Ungdom Oslo.

Grande nevnte Hashanis opplevelse fra scenen tirsdag. Han og andre skal slippe å oppleve slike ting, sa hun.

Å være til stede – być obecnym (å være – var – har vært)
Å sette av – tutaj: przeznaczyć (å sette – satte – har satt)
(Et) hån – drwina, kpina
Underveis – po drodze, w trakcie
Å vare – trwać (å vare – varte – har vart)
(En) hets – szykana
Redd – przestraszony
Å rope – krzyczeć, wołać (å rope – ropte – har ropt)
(En) nestleder – wiceprzewodniczący
Å slippe – tutaj: uniknąć, unikać (å slippe – slapp – har sluppet)

Jeżeli spodobała Ci się Norweska Prasówka,

wypróbuj indywidualny kurs języka norweskiego!

Artikkelen «Grande vil at flere gjør som Mia» av Karin Flølo ble hentet fra klartale.no: https://www.klartale.no/norge/grande-vil-at-flere-gjor-som-mia-1.1628036 (tilgangsdato: 10.12.2019)